

Verenigde Staten Steeds minder steun voor doodstraf

Dertig jaar wachten op de dood

Anthony Ray Hinton werd ter dood veroordeeld en zat dertig jaar vast voor een dubbele moord die hij niet had gepleegd.

Ruth Hopkins
QUINTON

“Ik ben drie keer getrouwd met prachtige vrouwen. Mijn eerste huwelijk was met Halle Berry, we hadden een fantastische relatie. Maar ons huwelijk eindigde in een scheiding en dus trouwde ik een andere mooie vrouw: Sandra Bullock. Wat een prachtvrouw. Mijn derde en laatste huwelijk was met de geweldige Kim Kardashian. Weet je wat ze elke dag tegen me zei wanneer ik thuis kwam? ‘Baby, wat wil je eten vanavond?’”

Anthony Ray Hinton, een boomlange man met een ontwapende glimlach en een zachte stem, trouwde met de drie beroemdheden vanuit de paar vierkante meter van zijn dodencel in Holman prison, in Alabama. Hij reisde ook de wereld over en dronk thee met de Britse koningin. “Een mens is niet in staat om dertig jaar door te brengen op *death row*, zonder te ontsnappen aan de werkelijkheid. Mijn verbeelding was de reden dat ik mezelf niet van kant heb gemaakt,” zegt de 59-jarige Hinton, die in 1985 werd gearresteerd en veroordeeld tot de doodstraf voor een dubbele moord die hij niet had gepleegd.

In de boeien

Hinton woont in hetzelfde huis waar hij dertig jaar geleden op een zonnige dag het gras maaide. Twee blanke agenten stonden opeens op de oprijlaan. “Zij vroegen me of ik Anthony Ray Hinton was,” vertelt Hinton op een zonnige dag in Quinton, het dorpje dicht bij Birmingham waar hij woont. “Toen ik dat bevestigde zeiden ze dat ze me zouden arresteren. ‘Voor wat?’ vroeg ik voordat ze me in de boeien sloegen.”

De twee blanke politieagenten namen de toen 28-jarige Hinton, de jongste zoon in een familie van tien kinderen, mee naar het politiebureau. “Onderweg wilden ze weten of mijn moeder een wapen had. Ik zei tegen ze dat mijn moeder inderdaad een oud pistool onder haar matras had opgeborgen.”

Wat Hinton toen niet wist, was dat de politie teneinde raad was over drie onopgeloste bewaende overvallen op fastfoodrestaurants in Birmingham. Twee blanke mannen waren doodgeschoten tijdens de eerste twee overvallen, maar de derde had het overleefd. Hij verklaarde tegen

Tegen de doodstraf

Steeds meer Amerikanen zijn tegen de doodstraf, blijkt uit een recente peiling van het Pew Research Center. Het aantal Amerikanen dat nog voor de doodstraf is, is in vier decennia niet zo laag geweest. Slechts 49 procent van de Amerikanen is voor de doodstraf in het geval van moord, terwijl 42 procent tegen is, het hoogste aantal sinds 1972. De steun voor de doodstraf is nu vergeleken met maart 2015 zeven procentpunten lager.

Daling

Het percentage voorstanders van de doodstraf in de VS daalt al jaren

BRON: PEW RESEARCH CENTER © LVDB/HET PAROOL

→ Anthony Ray Hinton valt vlak na zijn vrijlating op 1 april 2015 familieleden in

‘Dan zat ik vierentwintig uur per dag in de cel. Overal waar ik keek, zag ik beton’

de politie dat een licht getinte zwarte man met een baard de overval had gepleegd. “Ik ben een licht getinte zwarte man met baard en iemand moet mijn naam hebben genoemd,” zegt Hinton. “Verder was er namelijk geen bewijs: geen vingerafdrukken, geen ooggetuigen, niets.”

Tijdens de rechtszaak werd zijn moeders pistool als bewijsstuk voorgedragen. De sindsdien overleden officier van justitie Bob McGregor schreef in zijn zelf uitgegeven autobiografie in 2009 dat Hinton de ‘belichaming van het kwaad’ was, ‘een sociopaat met een blik zo ferm en koud als de ijskappen’.

McGregor liet een ballistische expert getuigen die stelde dat de kogels die waren gevonden op het plaats delict overeenkwamen met het pistool van Hinton's moeder. “Ik wist dat hij loog,” herinnert Hinton zich.

Hinton's advocaat, hem toegewezen door de staat, betwistte de bewijsvoering niet. Toen een geheel blanke jury hem schuldig bevond aan een dubbele moord en een poging tot moord, stond de straf eigenlijk al vast. “Het eerste wat ik dacht toen de rechter me tot de doodstraf veroordeelde was: hoe moet dat nu met mijn moeder? Kan iemand aan haar uitleggen dat de staat Alabama haar baby gaat vermoorden?”

De eerste paar dagen op *death row* kreeg Hinton geen hap door zijn keel. “Ik was in de hel beland. Ik kreeg een cel van anderhalve bij twee meter toegewezen. Soms kreeg ik wekenlang geen frisse lucht of lichaamsbeweging, dan zat ik vierentwintig uur per dag in die cel. Overal waar ik keek, zag ik beton.”

Tijdens een rondleiding door zijn huis beken Hinton dat hij slaapt met zijn knieën opgetrokken tegen zijn borst. “Ik ben een lang en kon me niet helemaal uitstrekken op het bed in mijn cel. Dus ik raakte gewend aan de foetushouding. Ik kan nog steeds niet uitgestrekt slapen.”

Na verloop van tijd werd *death row* zijn thuis en de andere ‘bewoners’ familie. “Ik probeerde iedereen aan het lachen te krijgen. Het belang van humor kun je niet onderschatten op *death row*.”

Tijdens zijn dertigjarige verblijf in de wachtkamer van de dood maakte Hinton 54 executies mee. “De executiekamer was tien meter van mijn cel vandaan. Vroeger kregen ter dood veroordeelden de elektrische stoel. Na de executie hing de geur van verbrand mensenvlees in onze cellen.”

Het dieptepunt kwam toen zijn moeder overleed in 2002. “Ze was de liefde van mijn leven. Toen ze overleed wilde ik ook dood. Ik zag de zin van het leven niet meer.”

De reden dat hij desalniettemin doorging is Lester, een man van middelbare leeftijd met een grote ronde buik, die tijdens het interview Hinton een bezoek brengt. Lester reed dertig jaar lang elke maand bijna driehonderd kilometer om zijn jeugd vriend te bezoeken. Nadat Hinton's moeder was heengegaan, was Lester zijn enige bezoek. Zijn beste vriend woont tegenwoordig op een steenworp afstand van zijn huis en de mannen zien elkaar bijna elke dag.

Vergiffenis

Gedurende zijn jarenlange verblijf in de dodencel maakte Hinton een belangrijk spiritueel keerpunt mee. “Vlak na mijn veroordeling was ik vervuld van haat, tegen McGregor, de politie en het systeem. Maar langzamerhand realiseerde ik me dat de haat mij zou verzwelgen en dat het verder niemand zou beschadigen. Het was een proces dat jaren duurde, maar uiteindelijk vond ik vergiffenis in mijn hart. Ik maakte een keuze om te genieten van wat God mij in het leven heeft gegeven.”

De vrij uitgebreide mogelijkheden in het Amerikaanse recht om beroep aan te tekenen tegen een doods vonnis betekenden dat Hinton in 2002 nog steeds geen ‘datum’ had gekregen.